

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑
รับที่ 10511
วันที่ 27 ก.ค. 2558
เวลา

ที่ ทส ๐๙๐๓.๔/ ๑ ๔ ๗ ๗ ๗

ถึง สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี)

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอส่งสำเนาคำพิพากษาศาลปกครองกลาง
คดีหมายเลขดำที่ ส.๔๘๘/๒๕๕๕ คดีหมายเลขแดงที่ ส. ๒๐๔/๒๕๕๘ ระหว่าง นางวไลลักษณ์ วิชชาบุญศิริ ที่ ๑
กับพวกรวม ๒ คน ผู้ฟ้องคดี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๑ กับพวกรวม ๖ คน ผู้ถูกฟ้องคดี
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

กองงานกฎหมาย

กองนิติการ

โทร.๐ ๒๕๖๑ ๔๘๑๙

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๗๕๙๔

(୨. ୧୪)

คดีหมายเลขดำที่ ส.๔๘๙/๒๕๕๕
คดีหมายเลขแดงที่ ส.๒๐๔/๒๕๕๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๑๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ระหว่าง {

- นางวไลลักษณ์ วิชาบุญศิริ ที่ ๑
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ้านทะเลหมอก ที่ ๒
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๑
- อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๒
- สำนักอุทยานแห่งชาติ ที่ ๓
- หัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลาน ที่ ๔
- กรมธนารักษ์ ที่ ๕
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ ๖

ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยการออกคำสั่งทางปกครอง

คดีนี้ศาลมีคำสั่งเรียกกรมธนารักษ์และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในผลแห่งคดีเข้าเป็นผู้ถูกฟ้องคดีตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๗๘ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยกำหนดให้กรมธนารักษ์เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องว่า เมื่อประมาณปี ๒๕๔๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ซื้อที่ดินตามหลักฐานรายการ ภ.บ.ท. ๕ บริเวณหมู่ที่ ๔ ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี จากบุคคลผู้มีชื่อหลายราย มีเนื้อที่รวมประมาณ ๖๗ ไร่ ในปี ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้จดทะเบียนจัดตั้งผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อดำเนินกิจการท่องเที่ยว และที่พักอาศัยแบบรีสอร์ท ใช้ชื่อสถานประกอบการว่า บ้านทะเลหมอกรีสอร์ท เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กับพวก ได้จับกุม ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ฐานบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติหรือป่าสงวนแห่งชาติ พนักงานอัยการ ประจำศาลจังหวัดกบินทร์บุรีฟ้องคดีต่อศาลจังหวัดกบินทร์บุรี ผู้ฟ้องคดีทั้งสองให้การ รับสารภาพ ศาลได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๕๒/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๔๐/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๔ ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๖ (๑) (๔) (๑๓) มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๗ พระราชบัญญัติ ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๗๒ ตรี วรรคสอง พระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔ และ ๓๑ วรรคสอง เป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบท ลงโทษฐานยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก้นสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ จำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๒ ปี ปรับจำเลยทั้งสอง คนละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท จำเลยให้การรับสารภาพและไม่เคยถูกจำคุกมาก่อน จึงให้การลงโทษไว้ มีกำหนด ๒ ปี และให้จำเลยทั้งสอง คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยทั้งสอง ออกจากป่าสงวนแห่งชาติ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่า เหตุที่ผู้ฟ้องคดีให้การรับสารภาพ เนื่องจากได้รับคำแนะนำจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขณะนั้นว่า จะพิจารณาผ่อนผันให้ ดำเนินกิจการต่อไปตามระเบียบของทางราชการ ทั้งที่ตามความเป็นจริงที่ดินของ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมิได้อยู่ในแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และกำลังอยู่ระหว่างการพิสูจน์แนวเขต ดังปรากฏในคดีแพ่งของศาลจังหวัดกบินทร์บุรี คดีหมายเลขดำ ที่ ๑๓/๒๕๔๕ ระหว่างกรมป่าไม้โจทก์กับผู้ฟ้องคดีทั้งสองจำเลย ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ให้การต่อสู้และฟ้องแย้งให้กรมป่าไม้จดทะเบียนการเช่าที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง

/โดยเมื่อวันที่...

โดยเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๔๕ ศาลจังหวัดกบินทร์บุรีชี้สองสถานและกำหนดประเด็นข้อพิพาท ดังนี้ ๑. จำเลยทั้งสองบุกรุกที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ และอุทยานแห่งชาติทับลานหรือไม่ ๒. จำเลยทั้งสองต้องร่วมกันรับผิดชอบค่าเสียหายให้แก่โจทก์หรือไม่ เพียงใด ๓. โจทก์จะต้องไปจดทะเบียนการเช่าที่ดินพิพาทให้กับจำเลยทั้งสองหรือไม่ และในระหว่างนั้นกรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ กษ ๐๗๑๒.๓/ ๑๘๕๔๘ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๕ เรื่อง แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการขอผ่อนผันการดำเนินกิจการในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่าเป็นผู้ผ่อนผัน (ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง) ยกอาคารและสิ่งปลูกสร้างให้กรมป่าไม้แทนการรื้อถอนหรือทำลาย โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ โดยอาคารและสิ่งปลูกสร้างเป็นอสังหาริมทรัพย์ เมื่อมอบให้แล้วจึงเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินและเป็นที่ราชพัสดุ ซึ่งกรมป่าไม้จะนำมาจัดหาผลประโยชน์โดยการจัดให้เช่าได้ ตลอดจนบันทึกข้อความ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๑๓.๕๐๔/๑๗๖๓๑ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การรับมอบอาคารสิ่งก่อสร้างที่มีผู้แจ้งความประสงค์บริจาคให้กรมอุทยานฯ ที่มีไปถึงผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๓ สรุปความว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเข้าไปดำเนินกิจการท่องเที่ยวและพักอาศัยในอุทยานแห่งชาติ ตามระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าไปดำเนินกิจการท่องเที่ยวและพักอาศัยในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๖ ในที่สุดผู้ฟ้องคดีทั้งสองและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีการส่งและรับมอบอาคารสิ่งปลูกสร้างเรียบร้อยแล้ว ตามหนังสือที่ ๒๙๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๕ และบันทึกการตรวจสอบอาคารสิ่งก่อสร้าง ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๖ คงเหลือเพียงขั้นตอนการจัดทำสัญญาเช่าและการพิจารณาอัตราค่าเช่าจากกรมธนารักษ์เท่านั้น ดังรายละเอียดตามหนังสือกรมธนารักษ์ ที่ กค ๐๓๑๐/๕๕๔๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เรื่อง การอนุญาตเข้าดำเนินกิจการท่องเที่ยวและพักอาศัยในอุทยานแห่งชาติทับลาน ที่มีไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งกรมธนารักษ์ได้มอบอำนาจให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการจัดให้เช่าและทำสัญญาเช่ากับผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ดังนั้นเมื่อนิติกรรมการส่งและรับมอบอาคารสิ่งปลูกสร้างได้ดำเนินการโดยชอบด้วยระเบียบของ

/กระทรวงการคลัง...

กระทรวงการคลัง และระเบียบของกรมป่าไม้ (กรมอุทยาน) ทุกประการแล้ว จึงไม่อาจยกเลิกเพิกถอนการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินได้ ส่วนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๔๔๔/๒๕๕๓ คลาดเคลื่อนต่อข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ไม่ผูกพันผู้ฟ้องคดีทั้งสอง เพราะในคดีหมายเลขแดงที่ ๔๐/๒๕๔๔ ศาลพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองพร้อมบริวารออกจากป่าสงวนแห่งชาติเท่านั้น ไม่ได้พิพากษาให้รื้อถอนอาคารสิ่งปลูกสร้างออกจากอุทยานแห่งชาติ อาคารและสิ่งปลูกสร้างพิพาทได้ขึ้นทะเบียนเป็นอาคารราชพัสดุแล้วจึงไม่เป็นสิ่งผิดกฎหมาย คำพิพากษาในคดีอาญาดังกล่าวเป็นการบังคับตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ จึงถือว่ายังไม่มีคำพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองต้องออกจากอุทยานแห่งชาติ ประกอบกับ เมื่อมีประเด็นพิพาทในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๓/๒๕๔๕ ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (โจทก์) จะต้องไปจดทะเบียนการเช่าที่พิพาทให้กับผู้ฟ้องคดีทั้งสอง (จำเลย) หรือไม่ ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดบึงบอระเพ็ด จึงขอที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องรอผลคำพิพากษาเสียก่อน หากศาลพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองต้องออกจากพื้นที่พิพาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ขอที่จะบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๔ เท่านั้น การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการรบกวนการครอบครองที่ดินและอาคารสิ่งปลูกสร้างพิพาทของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง อีกทั้งในคดีแพ่งดังกล่าว ศาลได้กำหนดประเด็นพิพาทว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองบุกรุกที่ดินป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติทับลานหรือไม่ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มีหนังสือด่วนที่สุดที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/๑๔๔๒ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เรื่อง สั่งให้ผู้กระทำความผิดพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ หรือทำสิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้วแต่กรณี พร้อมคำสั่งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลานที่ ๑๘/๒๕๕๕ เรื่องเดียวกันและลงวันที่เดียวกัน ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ปักป้ายขนาดใหญ่ในเขตที่ดินพิพาทมีข้อความข่มขู่มิให้ผู้ให้บริการของผู้ฟ้องคดีทั้งสองเข้าใช้บริการจนได้รับความเสียหาย ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วยกอุทธรณ์ของ

/ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง...

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๓/๒๖๗๖ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่เห็นด้วย เนื่องจากการวินิจฉัยอุทธรณ์มิได้ยกข้อเท็จจริงเหตุผลและความเป็นมาของการอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเช่าอาคารสิ่งก่อสร้างที่ได้มีการส่งและรับมอบถูกต้องสมบูรณ์ตามกฎหมายแล้วมาประกอบการพิจารณา และกรณีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ วินิจฉัยอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้สิทธิครอบครองโดยไม่มี ส.ค.๑ หนังสือรับรองการทำประโยชน์หรือหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ การครอบครองที่ดินดังกล่าวย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๖๔ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๓๑ และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๗ และข้อที่ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองซื้อที่ดินจากชาวบ้านที่ถือครองที่ดินอยู่เดิม ซึ่งไม่มีหลักฐานการครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย การครอบครองของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วย ผู้ฟ้องคดีทั้งสองโต้แย้งว่า การครอบครองทำประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ประมวลกฎหมายที่ดิน และกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาตินั้น มีผลต่อสิทธิของผู้ครอบครองและอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายแต่ละฉบับแตกต่างกัน กรณีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจวินิจฉัยกรรมสิทธิ์ที่ดินตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ฉบับเดียวเท่านั้น สำหรับพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ผู้ถูกฟ้องคดีหาได้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวแต่อย่างใด เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๖ วรรคสองว่าการประกาศพื้นที่อุทยานแห่งชาติไม่ครอบคลุมถึงที่ดินที่มีผู้ครอบครองมาก่อนโดยชอบ เมื่อพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี

/จังหวัดปราจีนบุรี...

จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าว มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๒๔ สำหรับที่ดินพิพาทผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ได้ซื้อตามหลักฐาน ภ.บ.ท. ๕ และหลักฐานอื่น โดยบุคคลดังกล่าวได้ครอบครอง ทำประโยชน์ในที่ดินสืบทอดกันมาตั้งแต่ก่อนพระราชกฤษฎีกามีผลบังคับใช้ โดยทำการเกษตร ปลูกไม้ล้มลุก และบ้านพักอาศัย เป็นเวลากว่า ๓๐ ปีแล้วก่อนปี ๒๕๔๑ อันเป็นเวลา ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ซื้อสิทธิการครอบครองและขณะนั้นยังได้รับการยืนยันจากผู้ปกครองท้องถิ่น ทั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน สภาพขณะนั้นไม่มีไม้ยืนต้นหลงเหลืออยู่แต่อย่างใด และที่ดิน บริเวณเดียวกันมีราษฎรอาศัยอยู่ประมาณ ๒๐๐ กว่าหลังคาเรือน มีทะเบียนบ้าน ทุกหลัง อีกทั้งยังมีสาธารณูปโภค และสถานที่ราชการเป็นต้นว่า สถานีอนามัย ป้อมตำรวจ วัด โรงเรียน ด้วยเหตุที่ที่ดินของผู้ฟ้องทั้งสองและบริเวณใกล้เคียงไม่มีสภาพเป็นป่า เนื่องจากกรมป่าไม้ได้เคยให้สัมปทานตัดไม้ และผู้รับสัมปทานได้ตัดไม้ในบริเวณนี้ จนหมดสิ้นไม่มีไม้ยืนต้นเหลืออยู่ ตามหนังสือร้องเรียนของนายปิ่น หอเยี่ยมกลาง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งอยู่บริเวณเดียวกัน กับที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ซึ่งชาวบ้านสมัยนั้นได้คัดค้านการประกาศพื้นที่ป่าสงวนฯ และการประกาศเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน เนื่องจากมีการกำหนดเขตพื้นที่ที่ทับซ้อน ที่ดินของราษฎร ซึ่งต่อมาได้มีการพิจารณาปรับปรุงแนวเขตอุทยานทับซ้อนที่ดินของราษฎร จนปัจจุบันยังไม่แล้วเสร็จ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กลับเปลี่ยนนโยบายจากการกันแนวเขต ที่ทับซ้อนที่ทำกินของราษฎรเป็นการทวงคืนที่ดิน และที่ดินบริเวณของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง มีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรมก่อนที่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ วินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองอยู่ในเขตที่ดินเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยไม่มี ส.ค. ๑ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น หากแต่เมื่อพิสูจน์ได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้เข้าครอบครองที่ดินพิพาทต่อเนื่องสืบทอดกันมา ตั้งแต่ก่อนมีการบังคับใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดให้บริเวณดังกล่าวเป็นอุทยานแห่งชาติแล้ว ดังนั้น การประกาศเขตอุทยานแห่งชาติจึงไม่รวมถึงที่ดินที่มีผู้ครอบครองอยู่ก่อน ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

/ต่อมา...

ต่อมา วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องว่า คำสั่งให้ทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติฯ นั้น เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กล่าวคือ แม้ศาลจังหวัดกบินทร์บุรีจะได้พิพากษาว่า ผู้ฟ้องคดีมีความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นการกระทำความผิดกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ลงโทษฐานยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ และให้ผู้ฟ้องคดี คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารออกจากป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ โดยมีได้พิพากษาให้บริษัทรพีสิน เช่น สิ่งปลูกสร้างหรืออาคารพิพาท เนื่องจากทรัพย์สินเหล่านี้มิใช่อาวุธ เครื่องมือ เครื่องใช้และยานพาหนะใดๆ ซึ่งบุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖ (๑) ฐานแผ้วถางหรือเผาป่า หรือตามมาตรา ๑๖ (๒) ฐานทำให้เป็นอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ หรือตามมาตรา ๑๖ (๓) ฐานทำให้เป็นอันตรายต่อสัตว์ หรือตามมาตรา ๑๖ (๔) ฐานทำให้เป็นอันตรายหรือเสื่อมสภาพแก่ดิน หิน กรวดหรือทราย ตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และสิ่งปลูกสร้างหรืออาคารพิพาทก็มีใช่ เครื่องมือ อาวุธ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะหรือเครื่องจักรกลใดๆ ซึ่งบุคคลใช้หรือได้มาโดยการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงยังคงเป็นเจ้าของกรรมสิทธิในสิ่งปลูกสร้างอาคารและทรัพย์สินต่างๆ สิทธิในทรัพย์สินเหล่านี้ได้รับการรับรองและคุ้มครองตามมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับอาคารเป็นเคหสถานและผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ใช้เป็นที่อยู่อาศัย จึงมีสิทธิเสรีภาพในเคหสถานที่จะอยู่อาศัยและครอบครองโดยปกติสุข การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอม หรือการตรวจค้นเคหสถานหรือในที่ไร้อำนาจ จะกระทำมิได้ตามมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหก

/ไม่อาจอ้าง...

ไม่อาจอ้างอำนาจตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เพื่อละเมิดสิทธิและเสรีภาพได้ นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญมาตรา ๔๘ ได้บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลให้มีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครอง อันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน ดังนั้น ในชั้นการพิจารณาทางปกครองก่อนการออกหนังสือคำสั่งทางปกครองพิพาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ต้องแจ้งสิทธิและหน้าที่ขั้นพื้นฐานในกระบวนการพิจารณาทางปกครองแก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นคู่กรณีทราบ พร้อมทั้งต้องเปิดโอกาสให้แสดงพยานหลักฐาน คำชี้แจง และความคิดเห็นในการคัดค้านหรือเสนอข้อโต้แย้งทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในขั้นตอนกระบวนการพิจารณาและวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองซึ่งเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้ ก่อนการออกคำสั่งทางปกครอง ประกอบกับกรณีของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ก็มีใช้ความจำเป็นรีบด่วนหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะตามความนัยมาตรา ๓๐ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่อย่างไรก็ดี เนื่องจากสิ่งปลูกสร้างและอาคารของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ก่อสร้างขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกทราบดีมาโดยตลอด แต่ปล่อยให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ครอบครองและใช้ประโยชน์ตลอดมา โดยมีเคยแจ้งให้หรือถอนการออกคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงขัดต่อมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ (๒) (๓) มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย คำสั่งพิพาทจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างชัดแจ้งและร้ายแรง จึงไม่มีผลใช้บังคับซึ่งศาลปกครองสูงสุดเคยพิพากษาว่า ในทางกฎหมายถือเสมือนว่า ไม่มีการออกคำสั่งทางปกครอง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๔๗/๒๕๔๖ ประชุมใหญ่) และการแจ้งคำสั่งทางปกครองพิพาทไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มิได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบตามมาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในแห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มิได้แจ้งคำสั่งทางปกครอง

/ทั้งสองฉบับ...

ทั้งสองฉบับให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ด่วนมาก ที่ ทส.๐๙๐๕.๔/๑๑๙๔๖ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และ
แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ แห่ง
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕ นอกจากนี้
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีใช้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามมาตรา ๔๕
วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
ประกอบข้อ ๒ (๓) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความ
ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การพิจารณาคำอุทธรณ์
จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาล

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งทางปกครองตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส. ๐๙๑๑.๖๐๑/๑๔๔๒
ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เรื่อง สั่งให้ผู้กระทำความผิดพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๔ ทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไป
ให้พ้นอุทยานแห่งชาติฯ และคำสั่งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลานที่ ๑๘/๒๕๕๕
เรื่องเดียวกัน

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองรื้อถอนป้ายประกาศอุทยานแห่งชาติทับลาน ลงวันที่ ๑๖
กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่ติดตั้งอยู่ในที่ดินที่พิพาทของผู้ฟ้องคดีทั้งสองทันที หากไม่ดำเนินการ
ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีอำนาจรื้อถอนป้ายดังกล่าวได้เอง

๓. ห้ามผู้ฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการอยู่อาศัย และ
ประกอบกิจการตามปกติสุขของผู้ฟ้องคดีทั้งสองและบริวาร กับห้ามผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง
ใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ดำเนินการกับ
ผู้ฟ้องคดีทั้งสองและบริวาร โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีใช้สิทธิทางศาลในคดีแพ่งหมายเลขดำ
ที่ ๑๓/๒๕๔๕

๔. เพิกถอนหนังสือกรมธนารักษ์ที่ กค ๐๓๑๐/๑๓๑๐๕ ลงวันที่ ๒๙
พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เรื่อง ยกเลิกการมอบอำนาจให้ดำเนินการกิจการท่องเที่ยวและ

/พักอาศัย...

พักอาศัยในอุทยานแห่งชาติทับลาน และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติตามข้อตกลงในการจดทะเบียนการเข้ากับผู้ฟ้องคดีทั้งสอง

๕. ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาตามบันทึกของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การรับมอบอาคารและสิ่งปลูกสร้างเพื่อไปหาประโยชน์ในกิจการของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่องเสร็จที่ ๔๘๔/๒๕๕๓ (ที่ถูกคือ เรื่องเสร็จที่ ๔๔๔/๒๕๕๓) ไม่มีผลผูกพันผู้ฟ้องคดีทั้งสองและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

พร้อมกับคำฟ้องผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นคำร้องขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา ศาลมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ยกคำขอ ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง อุทธรณ์ ศาลมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองอีกสองครั้ง ซึ่งศาลมีคำสั่งไม่รับคำขอทั้งสองครั้ง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ให้การว่า กรณีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองให้การรับสารภาพในคดีหมายเลขดำที่ ๕๒/๒๕๔๔ หมายเลขแดงที่ ๔๐/๒๕๔๔ เนื่องจากมีมูลเหตุจูงใจโดยยอริบดีกรมป่าไม้ในขณะนั้นแนะนำว่าหากรับสารภาพแล้วจะพิจารณาให้ดำเนินกิจการท่องเที่ยวและที่พักอาศัยต่อไปได้นั้น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองรับสารภาพในคดีอาญาด้วยความสมัครใจเพราะจำนนต่อพยานหลักฐาน หาใช่เพราะถูกจูงใจจากผู้อื่นไม่ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยอมรับในคำฟ้องว่าครอบครองที่พิพาทโดยไม่มีเอกสารใดๆ ของทางราชการ มีเพียงใบเสร็จรับเงินภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท. ๕) ที่ระบุชัดเจนว่า “ใบเสร็จฉบับนี้มีใช้หลักฐานแสดงกรรมสิทธิในที่ดิน” ซึ่งเป็นหลักฐานที่ทางราชการยืนยันอย่างแน่ชัดว่า ภ.บ.ท. ๕ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิใดๆ ในที่ดินพิพาท ที่ดินพิพาททั้ง ๖๗ ไร่ ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองซื้อสิทธิครอบครองและการทำประโยชน์จากชาวบ้านนั้น มีสถานะทางกฎหมายเป็น “ป่า” ตามบทนิยาม มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว ฯลฯ ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่และป่าเขาสะโตน ท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔

/ได้ปิดประกาศ...

ได้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอและที่ทำการกำนัน และผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว ดังนั้น แม้ผู้ฟ้องคดียึดถือครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินแปลงพิพาทดังกล่าวมานานเท่าใดก็ไม่อาจ ได้กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย การที่เจ้าของที่ดินแปลงเดิม ยึดถือครอบครองที่ดินที่สถานะทางกฎหมายยังมีสภาพเป็นป่าและสาธารณสมบัติ ของแผ่นดิน แม้ต่อมาจะได้ทำสัญญาซื้อขายให้กับผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ก็หาได้ทำให้การครอบครอง ที่ดินพิพาทของผู้ฟ้องคดีกลับกลายเป็นถูกกฎหมายไม่ เพราะผู้รับโอนไม่มีสิทธิดีกว่าผู้โอน ดังนั้น แม้ผู้ฟ้องคดีจะสู้คดีไปโดยไม่รับสารภาพ ศาลก็ต้องพิพากษาลงโทษผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ฐานบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองทำประโยชน์ที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ข้อเท็จจริงในคดีจึงพึงเป็นยุติว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดิน อุทยานแห่งชาติทับลานโดยไม่ได้รับอนุญาต กรณีมีประเด็นต่อไปว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายที่จะสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ออกจากพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานหรือไม่ เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่า ภายหลังคดีอาญา ถึงที่สุด ผู้ฟ้องคดีทั้งสองและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีการส่งมอบและรับมอบอาคาร และสิ่งก่อสร้างในบ้านทะเลหมอกรีสอร์ท เรียบร้อยแล้วรอแต่การทำสัญญาเช่าพื้นที่จาก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีเจตนา จะระงับข้อพิพาททางอาญา แม้ภายหลังคณะกรรมการกฤษฎีกาจะวินิจฉัยว่าการก่อสร้าง อาคารและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ ก็ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพราะมีระเบียบ กรมป่าไม้อนุญาตให้เข้าไปดำเนินกิจการท่องเที่ยวและพักอาศัยในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๖ และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค ให้ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๓/๒๕๔๕ ของศาลจังหวัดกบินทร์บุรี ซึ่งมีประเด็นข้อพิพาทว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องไปจดทะเบียนการเช่าที่พิพาท ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองหรือไม่ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหมดจึงไม่มีสิทธิที่จะดำเนินคดีอาญาและบังคับใช้ มาตรการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ คงมีสิทธิบังคับผู้ฟ้องคดีทั้งสองทางแพ่งเท่านั้น ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหมด

/ให้การ...

ให้การโต้แย้งว่า ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๕๒/๒๕๔๔ หมายเลขแดงที่ ๔๐/๒๕๔๔ ของศาลจังหวัดกระบี่บุรี พนักงานอัยการโจทก์ไม่ได้มีคำขอให้ศาลสั่งให้จำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากที่พิพาท ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีอำนาจตามกฎหมายที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ สั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปให้พ้นจากอุทยานแห่งชาติหรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสภาพเดิม ส่วนที่กรมป่าไม้ฟ้องผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๓/๒๕๔๕ นั้น เป็นการฟ้องตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เรียกค่าเสียหายจากผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเงิน ๑๐,๘๖๑,๘๘๓ บาท กรณีบุกรุกยึดถือที่ดินพิพาท เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องแย้งในคดีดังกล่าว ศาลจึงได้กำหนดประเด็นข้อพิพาทเรื่องแนวเขตที่ดินและสัญญาเช่าไปตามรูปคดี แต่คดีดังกล่าวเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๔๐/๒๕๔๔ ของศาลเดียวกัน การฟังข้อเท็จจริงในคดีแพ่งจึงต้องฟังตามข้อเท็จจริงในคดีอาญาซึ่งถึงที่สุดแล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๔๖ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงต้องถูกผูกพันอยู่กับข้อเท็จจริงในคดีอาญาที่ได้รับสารภาพไปแล้วว่ากระทำความผิดฐานบุกรุกอุทยานแห่งชาติทับลาน เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจตามกฎหมายที่จะใช้มาตรการทางปกครองบังคับ ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ แล้วก็ไม่จำเป็นต้องรอผลของคำพิพากษาในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๓/๒๕๔๕ แต่อย่างใด เพราะเป็นคนละเรื่องคนละบทกฎหมายกัน

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ วินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองครอบครองที่พิพาทโดยไม่มี ส.ค.๑ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ การครอบครองที่ดินดังกล่าวย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีอำนาจวินิจฉัยกฎหมายทั้งหมดแต่อย่างใด คงมีอำนาจหน้าที่เฉพาะพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ฉบับเดียวเท่านั้น ที่ดินของผู้ฟ้องคดีได้ซื้อตามหลักฐาน ภ.บ.ท. ๕

/โดยผู้ขาย...

โดยผู้ขายได้ครอบครองทำประโยชน์สืบทอดกันมาก่อนประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ดังนั้น การประกาศเขตอุทยานจึงไม่รวมถึงที่ดินที่มีผู้ครอบครองอยู่ก่อน นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีให้การโต้แย้งว่า อำนาจในการวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ได้จำกัดเฉพาะบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติเท่านั้น แต่รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยทุกฉบับ มาตรา ๖ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ บัญญัติว่า “ที่ดินที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้น ต้องเป็นที่ดินที่มีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวงการเมือง” ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้ซื้อสิทธิครอบครองจากเจ้าของเดิมโดยมีหลักฐานเพียง ภ.บ.ท. ๕ จึงต้องวินิจฉัยโดยอาศัยกฎหมายหลายฉบับ ประกอบกับ ภ.บ.ท. ๕ เป็นเพียงเอกสารที่ทางราชการรับรู้การเสียภาษีให้ท้องถิ่นซึ่งราษฎรทั่วไปเรียกว่า “ภาษีดอกหญ้า” หาใช่เอกสารที่แสดงถึงกรรมสิทธิ์หรือการครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายไม่ การซื้อขายระหว่างผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับผู้ครอบครองเดิมจึงไม่อาจทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเกิดสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายขึ้นด้วย เมื่อประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลานแล้วที่ดินพิพาทจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งในอุทยานดังกล่าว

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ วินิจฉัยอุทธรณ์ว่า ความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ไม่ผูกพันผู้ฟ้องคดีทั้งสองเนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเช่าอาคารสิ่งก่อสร้างที่ได้ส่งมอบและรับมอบสมบูรณ์ตามกฎหมายแล้ว การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการผิดสัญญาทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเสียหายนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีโต้แย้งว่า นิติกรรมและสัญญาเช่าอาคารและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่พิพาทระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กับผู้ฟ้องคดีทั้งสองยังไม่เกิดขึ้น กรณีดังกล่าวจึงไม่ใช่เรื่องผิดสัญญา เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่าการจะทำสัญญาดังกล่าวต้องห้ามตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ แล้ว ย่อมปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามแนวทางที่เคยดำเนินการเพื่อจัดให้มีการทำสัญญาเช่ากับผู้ฟ้องคดีทั้งสองต่อไปได้ เนื่องจากนิติกรรมดังกล่าวต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย หากฝ่าฝืนดำเนินการไปย่อมตกเป็นโมฆะ ไม่มีผลผูกพันคู่สัญญา

/กรณีที่...

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แสดงเจตนาต่อกันในการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์อันเป็นสัญญาทางแพ่ง และได้มีการฟ้องร้องตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๓/๒๕๔๕ ดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ส่งมอบการครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้างให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหมายบังคับคดีแล้ว การบังคับคดีจึงสิ้นสุดลง หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ประสงค์จะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายก็ชอบที่จะให้พนักงานอัยการ โจทก์ในคดีแพ่งดังกล่าว ขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีใหม่ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีโต้แย้งว่า คดีอาญาดังกล่าวไม่ปรากฏว่ามีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเงื่อนไขพิเศษที่ผู้ฟ้องคดีอ้าง และที่อ้างว่าได้ส่งมอบการครอบครองให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหมายบังคับคดีก็ไม่เป็นความจริง เพราะในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๔๐/๒๕๔๔ พนักงานอัยการมิได้ขอให้ศาลสั่งรื้อถอนอาคารและสิ่งปลูกสร้างออกไปจากพื้นที่พิพาท จะมีหมายบังคับคดีได้อย่างไร และในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๓/๒๕๔๕ กรมป่าไม้ฟ้องผู้ฟ้องคดีทั้งสองเรียกค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้มีคำขอให้ศาลสั่งให้จำเลยรื้อถอนอาคารและสิ่งปลูกสร้างออกจากที่ดินพิพาท แต่การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่พิพาทเป็นการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ จึงไม่จำเป็นต้องรอผลของคำพิพากษาในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๓/๒๕๔๕

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่า การที่อธิบดีกรมป่าไม้ขณะนั้นบอกว่า หากรับสารภาพก็จะให้เข้าที่ดินพิพาทเพื่อดำเนินกิจการต่อไปมีผลผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ด้วยนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ให้การโต้แย้งว่า การกระทำดังกล่าวเป็นคำมั่นส่วนบุคคลหาได้มีผลผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ เพราะการกระทำใดๆ ของทางราชการจะต้องพิจารณาตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องว่าสามารถกระทำได้หรือไม่ หากขัดต่อกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการก็ไม่อาจกระทำได้

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า การวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ คลาดเคลื่อนต่อข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย จึงไม่ผูกพันกับผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ถูกฟ้องคดีให้การโต้แย้งว่า คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๔๐/๒๕๔๔ ศาลพิพากษาว่า “จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติ

/อุทยาน...

อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๖(๑)(๔)(๑๓) มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๗ พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ฯลฯ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๓๑ วรรค ๒ เป็นการกระทำความผิดขัดต่อกฎหมายหลายบทลงโทษฐานยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถางหรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุด...” จากคำพิพากษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าถึง ๓ ประเภททับซ้อนกันอยู่ คือ อยู่ในเขต “ป่า” เขตป่าสงวนแห่งชาติ และเขตอุทยานแห่งชาติ ดังนั้น ที่ศาลพิพากษาให้จำเลยและบริวารออกจากป่าสงวนแห่งชาติจึงหมายถึงออกจากอุทยานแห่งชาติด้วย เพราะศาลได้พิพากษาไว้แล้วว่าผู้ฟ้องคดีมีความผิดฐานบุกรุกอุทยานแห่งชาติ เพียงแต่ศาลบังคับตามบทหนักที่ใช้ลงโทษเท่านั้น ผู้ฟ้องคดีจะออกจากป่าสงวนโดยไม่ออกจากอุทยานแห่งชาติ ซึ่งเป็นพื้นที่ทับซ้อนได้อย่างไร สำหรับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๔๔๔/๒๕๕๓ ซึ่งวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะออกคำสั่งทางปกครองให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างให้ออกไปพ้นพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานนั้น ส่วนราชการต้องถือปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การทำงานเดียวกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ และให้การเพิ่มเติมว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เรียน หัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลาน เพื่ออุทธรณ์คำสั่งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลาน ต่อมา อุทยานแห่งชาติทับลานได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/๑๙๙๑ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ พิจารณาคำขออุทธรณ์ดังกล่าว เนื่องจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีคำสั่งที่ ๑๑๐๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ เรื่อง โอนอุทยานแห่งชาติมาสังกัดสำนักอุทยานแห่งชาติ ซึ่งมีผลให้อุทยานแห่งชาติทับลานโอนมาสังกัดสำนักอุทยานแห่งชาติ (ส่วนกลางที่กรุงเทพมหานคร) ดังนั้น

/ผู้บังคับบัญชา...

ผู้บังคับบัญชาอีกชั้นหนึ่งของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งมีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ คำสั่งทางปกครองตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความใน พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง คือ ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ คำวินิจฉัยอุทธรณ์จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ให้การทำนองเดียวกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ และให้การเพิ่มเติมว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลาน มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ ๒๕๐๔ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา มีอำนาจหน้าที่ในการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๒๑ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ออกคำสั่งให้ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๖ ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติ หรืองดเว้น การกระทำใดๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติและมาตรา ๒๒ กำหนดว่าในกรณีที่มีการฝ่าฝืน พระราชบัญญัตินี้ เป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างเกิดขึ้นใหม่ หรือสิ่งอื่นใดในเขตอุทยานแห่งชาติ ผิดไปจากเดิมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิดทำลายหรือรื้อถอนสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้วแต่กรณี ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม หรือถ้าไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือเพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่รัฐ พนักงานเจ้าหน้าที่จะกระทำการ ดังกล่าวแล้วอย่างใดอย่างหนึ่งเสียเองก็ได้ตามสมควรแก่กรณี และผู้กระทำความผิดมีหน้าที่ ชดเชยค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการเสียเอง นั้น สำหรับ ที่ดินพิพาทของผู้ฟ้องคดีทั้งสองอยู่ในท้องที่ หมู่ ๔ ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ให้ช่างรังวัดทำการรังวัดตรวจสอบพื้นที่ โดยใช้เครื่องมือ จีพีเอส รับสัญญาณหาค่าพิกัดจากดาวเทียมในระบบ ยู.ที.เอ็ม. จับค่าพิกัด รอบแปลงที่เกิดเหตุทุกมุม และนำค่าพิกัดบริเวณที่เกิดเหตุทำการตรวจสอบกับ แผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดิน... ฯลฯ... เป็นอุทยานแห่งชาติทับลาน ปรากฏว่าพื้นที่เกิดเหตุตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และนำค่าพิกัดดังกล่าว ตรวจสอบกับแผนที่ท้ายกฎกระทรวงฉบับที่ ๘๘๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ป่าสงวนแห่งชาติ

/แก่งดินสอ...

แก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ปรากฏว่าพื้นที่เกิดเหตุ ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่พิพาทดังกล่าวเดิมอยู่ในเขตอำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ต่อมา ได้แยกเป็นกิ่งอำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี และยกฐานะเป็นอำเภอนาดี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ทางราชการได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๙๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) กำหนดให้ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ ป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นป่าสงวนแห่งชาติ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๓ ต่อมา ได้มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้ที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๒๔ และหลังจากได้ประกาศเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน เจ้าหน้าที่ได้นำแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาไปปิดประกาศไว้ ที่ว่าการอำเภอและที่ทำการกำนัน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้นำหลักปูนแสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานไปปักไว้ในพื้นที่จริงแล้ว โดยมีค่าพิกัดทุกหลักและระหว่างหลักเขตดังกล่าวได้นำป้ายสังกะสีแสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานติดตั้งไว้กับต้นไม้เพื่อให้ทุกคนทราบโดยทั่วกันแล้ว แต่ต่อมามีผู้ไม่ประสงค์ดีได้ขยับย่นและทำลายหลักเขตป้ายแสดงแนวเขตดังกล่าว สูญหายบ้างเป็นบางช่วง ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ทำการซ่อมแซมป้ายแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานทุกปี และที่ดินที่กำหนดให้เป็นอุทยานชาตินั้น เป็นไปตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ กล่าวคือ มิได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใด ซึ่งมีเขตบวงการเมืองทั้งนี้ บริเวณที่ดินที่พิพาทยังไม่มีพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนออกจากพื้นที่อุทยานแห่งชาติแต่อย่างใด พื้นที่พิพาทดังกล่าวอยู่ในพื้นที่มรดกโลก พื้นที่ป่าดงพญาเย็นเขาใหญ่ โดยประกาศเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ตามหลักเกณฑ์ขององค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (UNESCO) ซึ่งจากการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก ครั้งที่ ๓๖ ระหว่างวันที่ ๒๔ มิถุนายน ถึง ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ณ เมืองเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก สหพันธรัฐรัสเซีย เน้นเรื่องการบุกรุกทำไร่สอร์ทในพื้นที่มรดกโลกที่อุทยานแห่งชาติทับลานต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาให้เร็วที่สุด

/และต้อง...

และต้องรายงานผลในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ หากไม่ดำเนินการปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะถูกลดเป็นมรดกโลกภาวะอันตราย ถูกตัดความช่วยเหลือ และปลดออกจากมรดกโลกในที่สุด

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเข้ามาซื้อครอบครองที่ดินที่พิพาท และได้ทำการปรับพื้นที่ก่อสร้างอาคารโรงแรมสิ่งปลูกสร้างมั่นคงถาวรหลายหลังใช้ชื่อว่าบ้านทะเลหมอกรีสอร์ท เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๓ เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติทับลานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมกันตรวจสอบพื้นที่ดังกล่าว ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเข้าครอบครองที่ดินพิพาทโดยไม่มีเอกสารสิทธิตามกฎหมายแต่อย่างใด เป็นการบุกรุกป่าหาผลประโยชน์ในเขตอุทยานแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาต จึงร่วมกันตรวจยึดจับกุมดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ต่อมา ศาลจังหวัดกบินทร์บุรีได้พิพากษาว่า ผู้ฟ้องคดีมีความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ คดีถึงที่สุดแล้ว ตามคดีหมายเลขแดงที่ ๔๐/๒๕๔๔ ที่ดินพิพาทอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เป็นป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายได้กำหนดขึ้นไว้เพื่อสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ พันธุ์พืช และสัตว์ป่า ที่มีคุณค่า หายาก เพื่อป้องกันภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัยและการพังทลายของดิน รวมตลอดถึง เพื่อประโยชน์ด้านการศึกษา วิจัย นันทนาการ และความมั่นคงของชาติ ยืนยันนโยบายของรัฐที่จะไม่นำพื้นที่ป่าอนุรักษ์ไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พื้นที่เกิดเหตุเป็นเนินเขาสูง เป็นหน้าผาสวยงาม เป็นจุดชมวิวเป็นต้นน้ำ ลำธาร ไหลลงสู่แม่น้ำบางปะกง การมีสิ่งปลูกสร้างถาวรที่ผิดธรรมชาติ ทำให้ภูมิทัศน์เปลี่ยนไป ขัดกับเจตนารมณ์ในการจัดตั้งหน่วยงานที่จะรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนทุกคน ซึ่งสามารถเข้าไปท่องเที่ยวได้ หากให้ชะลอการรื้อถอนในคดีนี้เข้าไปกว่านี้อีกจะส่งผลกระทบต่อความเข้าใจของประชาชนว่าเลือกปฏิบัติเฉพาะรายเล็กๆ ที่ไม่มีศักยภาพและรายอื่นจะถือเป็นตัวอย่างอันจะทำให้มีการฝ่าฝืนกฎหมายกันมากขึ้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงอาศัยอำนาจหน้าที่โดยสุจริตและข้อเท็จจริงดังที่กล่าวมาแล้ว และตามนโยบายของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่กำหนดให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๒ แห่ง

/พระราชบัญญัติ...

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ในทุกพื้นที่ เพื่อให้การคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม มิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไปเพื่ออำนวยความสะดวกทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่รัฐและประชาชน โดยมาตรา ๒๒ ให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการสั่งให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งเป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่หรือสิ่งอื่นในเขตอุทยานแห่งชาติ ผิดไปจากเดิม ทำลายหรือถอนสิ่งนั้นๆ ออกให้พ้นจากอุทยานแห่งชาติ หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม รวมทั้งให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจในการทำลายหรือถอนสิ่งนั้นๆ หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม เมื่อผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม หรือในกรณีไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด หรือเพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่อุทยานแห่งชาติ โดยมีต้องคำนึงถึงการกระทำนั้นๆ ว่าเป็นความผิดทางอาญาหรือไม่ จึงสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องรอให้คดีถึงที่สุดตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวหา ซึ่งเป็นการดำเนินการตามระเบียบกฎหมายโดยชอบ ไม่เป็นการกระทำละเมิด ไม่ต้องชดเชยค่าเสียหายแต่อย่างใด เทียบได้กับคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๔๑๕/๒๕๕๑ หากปล่อยให้การรื้อถอนอาคารและสิ่งปลูกสร้างดำเนินไปอย่างล่าช้าหรือปล่อยให้เป็นที่พักอาศัยหรือทำการเกษตรกรรม จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อม และจะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของรัฐ และการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากมีหลายคดีที่ผู้ฟ้องคดีมีลักษณะเช่นเดียวกับผู้ฟ้องคดีนี้จะเอาจเป็นแบบอย่าง และผู้ที่ไม่หวังดี หรือนายทุน จะถือโอกาสเข้ามาซื้อขายที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและที่อื่นๆ ลักษณะเดียวกันทั่วประเทศเพื่อดำเนินการเปลี่ยนแปลงสภาพป่าเดิมๆ ไปเป็นรีสอร์ท หรือแหล่งท่องเที่ยวหารายได้ อันเป็นการทำลายสภาพธรรมชาติและคุกคามระบบนิเวศวิทยาของอุทยานแห่งชาติมากยิ่งขึ้นไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้การแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติดำเนินการได้ยากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดความเสียหายที่ไม่อาจคำนวณเป็นตัวเงินได้ ซึ่งการออกคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นมาตรการที่ใช้ดำเนินการในทุกอุทยานแห่งชาติทั่วประเทศ ไม่ได้กลั่นแกล้งหรือละเว้นเลือกปฏิบัติแต่อย่างใด

/กรณีที่...

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไม่ให้สิทธิและหน้าที่ขั้นพื้นฐาน ในกระบวนการพิจารณาทางปกครองแก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นคู่กรณี รวมถึงไม่เคยเปิด โอกาสให้แสดงพยานหลักฐาน คำชี้แจง และแสดงความคิดเห็นในการคัดค้านหรือเสนอ ข้อโต้แย้งทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย นั้น ก่อนออกคำสั่งทางปกครองพิพาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนและหลักเกณฑ์ตามกฎหมายที่ให้อำนาจไว้แล้ว โดยแจ้งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ทราบเป็นหนังสือถึงการที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ต้องทำลายหรือรื้อถอน สิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ ซึ่งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิที่จะโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานชี้แจงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ภายในกำหนดระยะเวลาที่ได้แจ้งไว้ในคำสั่งได้อยู่แล้ว อีกทั้งการดำเนินการตั้งแต่มีการออก คำสั่งทางปกครอง จนถึงขั้นตอนการดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่รุกล้ำพื้นที่ อุทยานแห่งชาติทับลานทั้งในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา และในพื้นที่ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี (กรณีห้ามหุ่นส่วนจำกัดบ้านทะเลหมอกรีสอร์ท) ของ พนักงานเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ เป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายและ ระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว ตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๑๐๖/๒๕๖๙ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีมีราษฎรและ ผู้ประกอบกิจการที่พักแค้นนักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ร้องเรียนกรณีที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ที่รุกล้ำพื้นที่อุทยานแห่งชาติ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผลการพิจารณาจาก คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า การดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกคำสั่งทางปกครองเป็นการดำเนินการ ที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ รบกวนสิทธิครอบครอง ทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง เนื่องจากทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองมิใช่อาวุธ เครื่องมือ เครื่องใช้และยานพาหนะใดๆ ซึ่งบุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖ (๑) (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และในคดีอาญา

/ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง...

ที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ศาลจังหวัดกบินทร์บุรีมิได้มีคำพิพากษาให้ริบทรัพย์สิน นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ ได้กำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในเขตอุทยานแห่งชาติไว้ ๒ มาตรการ คือ มาตรการทางปกครอง ได้แก่ การให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการทำคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ และมาตรการลงโทษทางอาญา ซึ่งกำหนดบทลงโทษไว้ในมาตรา ๒๔ ถึงมาตรา ๒๗ และมาตรา ๖๙ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเลือกใช้มาตรการใดมาตรการหนึ่งหรือทั้งสองมาตรการควบคู่กันได้ และไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดเงื่อนไขให้ต้องรับฟังข้อเท็จจริงในคดีอาญาก่อนออกคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เข้ายึดถือ ครอบครองที่ดิน แ้วถาง ปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน ขุดบ่อน้ำ และพืชผลอาสินในที่ดินพิพาท ซึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ แม้ว่าในคดีอาญา พนักงานอัยการจะมีคำสั่งไม่ฟ้องและคืนของกลางก็ตาม

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ชี้แจงว่า หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ข้อ ๖ กำหนดให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ตามวรรคสาม คือ ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ให้การว่า เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้บุกรุกพื้นที่ในอุทยานแห่งชาติทับลาน จังหวัดปราจีนบุรี และถูกจับกุมฐานบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติหรือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และศาลพิพากษาให้มีความผิดตามคดีหมายเลขดำที่ ๕๒/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๔๐/๒๕๔๔ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยินยอมยกกรรมสิทธิ์อาคารสิ่งปลูกสร้างจำนวน ๒๐ รายการ ให้แก่

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้นำส่งขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุโดยสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ปราจีนบุรีได้รับรายการสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุฉบับจังหวัดและกรมธนารักษ์ได้รับขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุฉบับทะเบียนกลาง ประเภทสิ่งปลูกสร้างของรัฐที่ปลูกอยู่บนที่ดินที่มีใช้ที่ราชพัสดุเป็นหลัก ลำดับที่ ปจ.๑๖๔๐- ปจ.๑๘๑๐ - ปจ.๑๘๑๕ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีความประสงค์ขอเช่าที่ดินและอาคารดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการท่องเที่ยวและพักอาศัยในอุทยานแห่งชาติทับลาน และขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ พิจารณาให้ความเห็นชอบพร้อมทั้งมอบอำนาจให้กรมอุทยานแห่งชาติไปดำเนินการตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ เนื่องจากอาคารสิ่งปลูกสร้างจะต้องดำเนินการจัดให้เช่าตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดการประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนที่ดินเป็นการจัดให้เช่าตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าไปดำเนินการกิจการท่องเที่ยวและพักอาศัยในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ได้มอบอำนาจให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการจัดให้เช่าอาคารและสิ่งปลูกสร้าง โดยกำหนดเงื่อนไขการจัดให้เช่าอาคารราชพัสดุ จำนวน ๗ ข้อ สำหรับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอนำรายได้จากการเช่าอาคารราชพัสดุเป็นรายได้ของกรมอุทยานแห่งชาติ ให้ทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) โดยตรง หลังจากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งว่า ได้หารือปัญหาข้อกฎหมายต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้วินิจฉัยว่าการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ้านทะเลหมอกรีสอร์ทเป็นการดำเนินการที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไม่มีอำนาจรับมอบอาคารและสิ่งปลูกสร้างของห้างหุ้นส่วนจำกัด บ้านทะเลหมอกรีสอร์ท ดังนั้น การดำเนินการจัดให้เช่าอาคารและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวจึงไม่อาจดำเนินการได้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการให้รื้อถอนอาคารและสิ่งปลูกสร้างออกไปจากพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติ ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จึงยกเลิกการมอบอำนาจให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการดำเนินการจัดให้เช่าอาคารและสิ่งปลูกสร้าง และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ปราจีนบุรีได้ดำเนินการ

/เพิกถอน...

เพิกถอนรายการสิ่งปลูกสร้างทั้ง ๒๐ หลังดังกล่าวออกจากทะเบียนที่ราชพัสดุแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ให้การต่อไปว่า กรณีที่มีบุคคลต้องการยกทรัพย์สินที่เป็นอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างของตนให้กับทางราชการก็จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และกรมธนารักษ์จะดำเนินการรับขึ้นทะเบียนสิ่งปลูกสร้างอาคารราชพัสดุโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๔ (๒) ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่าอาคารและสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดีทั้งสองตั้งอยู่ในท้องที่จังหวัดปราจีนบุรี จึงอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ปราจีนบุรี ที่จะทำการขึ้นทะเบียนอาคารและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว อีกทั้งยังมีระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๖ (๑๖) กำหนดให้การรับสิ่งปลูกสร้างมาลงทะเบียนที่ราชพัสดุจะต้องให้รหัสและหมายเลขสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง นั้น โดยผู้มีอำนาจจัดทำทะเบียนที่ราชพัสดูลงนามรับรองไว้เป็นหลักฐานประกอบกับขณะรับขึ้นทะเบียนอาคารและสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดีทั้งสองยังไม่มีคำวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่มีอำนาจรับมอบอาคารสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จึงได้นำอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองยกให้กรมอุทยานแห่งชาติฯ ขึ้นทะเบียนเป็นทรัพย์สินของทางราชการตามอำนาจหน้าที่การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองกล่าวอ้างว่า การส่งมอบอาคารสิ่งปลูกสร้างระหว่างผู้ฟ้องคดีทั้งสองกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการโดยชอบด้วยระเบียบของกระทรวงการคลัง และระเบียบของกรมป่าไม้ (กรมอุทยาน) แล้ว ไม่อาจเพิกถอนการขึ้นทะเบียนได้ นั้น เห็นว่าอำนาจหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียนอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ที่ยังไม่เคยขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุมาก่อน เป็นอำนาจตามกฎหมายกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยมีรายละเอียดกำหนดไว้เป็นระเบียบกระทรวงการคลังที่อาศัยอำนาจมาจากกฎหมายกระทรวงดังกล่าว ซึ่งตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมธนารักษ์ (ในส่วนกลาง) และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่

/(ในส่วนภูมิภาค)...

(ในส่วนภูมิภาค) ที่จะจัดทำทะเบียนที่ราชพัสดุกลาง และทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัด จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในคดีนี้ เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่มีอำนาจรับมอบอาคารสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง เนื่องจากฝ่าฝืนบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย ดังนั้น การขึ้นทะเบียนอาคารและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวเป็นที่ราชพัสดุ จึงต้องเพิกถอน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ได้ดำเนินการและแจ้งการเพิกถอนทะเบียนที่ราชพัสดุ ดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ รวมทั้งได้แจ้งถอนคืนการมอบอำนาจให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินกิจการท่องเที่ยวและพักอาศัยในอุทยานแห่งชาติทับลานแล้วตามหนังสือ กรมธนารักษ์ ที่ กค ๐๓๑๐/๑๓๑๐๕ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ให้การว่า ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา หากจะมี ผลทางกฎหมายก็จะมีผลแต่เฉพาะความสัมพันธ์ภายในผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่หารือขอความเห็นทางกฎหมายเท่านั้น หาได้มีผลทางกฎหมาย ออกสู่ภายนอกไปกระทบกระเทือนสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองหรือก่อความเดือดร้อน หรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงและเป็นการเฉพาะตัว แก่ผู้ฟ้องคดีไม่ คงมีแต่เพียงการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะได้มีคำสั่งตามความเห็นของคณะกรรมการ กฤษฎีกาดังกล่าวเท่านั้นที่จะมีผลทางกฎหมายออกสู่ภายนอกไปกระทบกระเทือนต่อสิทธิ หรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่เป็นผู้ได้รับความเสียหายจากการ ให้ความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ และไม่มีสิทธิฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ต่อศาลปกครอง ทั้งนี้ ตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๒๘/๒๕๕๑ และ ๓๕๙/๒๕๕๗

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยได้รับฟัง สรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ ของตุลาการผู้แถลงคดี ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ แล้ว ซึ่งในวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ แจ้งต่อศาลว่า เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ ศาลจังหวัดกระบี่บุรีได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๙/๒๕๕๘ ซึ่งพิพากษายกฎีกาของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ดังนั้น คดีอาญาหมายเลขดำที่ ๕๒/๒๕๕๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๔๐/๒๕๕๔ ของศาลจังหวัดกระบี่บุรีจึงถึงที่สุดแล้ว ข้อเท็จจริงจึงเป็น

/ที่ยุติ...

ที่ยุติว่าที่ดินพิพาทอยู่ในอุทยานแห่งชาติทับลาน การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน จึงเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ต่อมา ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ ได้มีคำสั่งที่ ๒๒๓/๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการรื้อถอนบ้านทะเลหมอกในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่จะต้องดำเนินการรื้อถอนมีทั้งสิ้น ๕๙ รายการ ปัจจุบันรื้อถอนแล้วเสร็จ ๓ รายการ อยู่ระหว่างดำเนินการรื้อถอน ๓๐ รายการ และยังไม่ได้ดำเนินการรื้อถอนอีก ๒๖ รายการ

ศาลได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อประมาณปี ๒๕๔๑ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ซื้อที่ดินตามหลักฐานรายการ ภ.บ.ท. ๕ บริเวณหมู่ที่ ๔ ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี จากบุคคลผู้มีชื่อหลายราย มีเนื้อที่รวมประมาณ ๖๗ ไร่ ในปี ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้จดทะเบียนจัดตั้งผู้ฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อดำเนินกิจการท่องเที่ยวและที่พักอาศัยแบบรีสอร์ต ใช้ชื่อสถานประกอบการว่า บ้านทะเลหมอกรีสอร์ต เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๓ พนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จับกุมผู้ฟ้องคดีทั้งสองในความผิดฐานเป็นผู้บุกรุกกันสร้าง และแผ้วถางป่า สร้างที่พักตากอากาศในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน พนักงานสอบสวน สภ.อ.นาดี ดำเนินคดีตามกฎหมาย และพนักงานอัยการได้ดำเนินการส่งฟ้องต่อศาลจังหวัดกบินทร์บุรี จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลจังหวัดกบินทร์บุรีมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๔ ในคดีหมายเลขดำที่ ๕๒/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๔๐/๒๕๔๔ ว่า นางวไลลักษณ์ วิชชาบุญศิริ จำเลยที่ ๑ และห้างหุ้นส่วนจำกัด บ้านทะเลหมอก รีสอร์ต จำเลยที่ ๒ (ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ในคดีนี้) มีความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๖ (๑) (๔) (๑๓) มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๗ พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๗๒ ตรี วรยศสอง พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๓ วรยศสอง เป็นการกระทำความผิดต่อ

/กฎหมาย...

กฎหมายหลายบท ลงโทษฐานยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งมีบทที่มีโทษหนักที่สุด จำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๒ ปี ปรับจำเลยทั้งสอง คนละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๑ ปี ปรับจำเลยทั้งสอง คนละ ๗๕,๐๐๐ บาท ตามคำให้การของจำเลยทั้งสอง ปรากฏว่า เดิมที่เกิดเหตุมีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรมอยู่แล้ว จำเลยทั้งสองใช้พื้นที่ ปลุกที่พักอาศัยสำหรับแหล่งท่องเที่ยว ประมาณ ๑๐ ไร่ การกระทำของจำเลยทั้งสอง ไม่ก่อให้เกิดการเสื่อมสภาพไปมากกว่าเดิม ทั้งเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวและสร้างงาน ให้กับชาวบ้าน จำเลยที่ ๑ ไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน จึงให้การลงโทษไว้กำหนด ๒ ปี จำเลยทั้งสองไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ และให้จำเลยทั้งสอง คนงาน ลูกจ้าง ผู้แทนและบริวารของจำเลยทั้งสองออกจาก ป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ คดีถึงที่สุดโดยไม่มีการอุทธรณ์ ต่อมา กรมป่าไม้เป็นโจทก์ฟ้อง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นจำเลยในคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดกบินทร์บุรี คดีหมายเลขดำ ที่ ๑๓/๒๕๔๕ ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองชดเชยค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองให้การต่อสู้และป้องกัน ให้กรมป่าไม้จดทะเบียนการเช่าที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง โดยเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๔๕ ศาลจังหวัดกบินทร์บุรีชี้สองสถานและกำหนดประเด็นพิพาท ดังนี้ ๑. จำเลยทั้งสอง บุกรุกที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ และอุทยานแห่งชาติทับลานหรือไม่ ๒. จำเลยทั้งสองต้องร่วมกัน รับผิดชอบค่าเสียหายให้แก่โจทก์หรือไม่ เพียงใด ๓. โจทก์จะต้องไปจดทะเบียนการเช่าที่ดิน พิพาทให้กับจำเลยทั้งสองหรือไม่ ในระหว่างนั้น กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ กษ ๐๗๑๒.๓/ ๑๘๕๔๘ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๕ เรื่อง แนวทางการดำเนินการแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับการขอผ่อนผันการดำเนินกิจการในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน แจ้งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ว่า หากมีความประสงค์จะประกอบธุรกิจต่อไป ให้ยกกรรมสิทธิ์อาคารและ สิ่งปลูกสร้างให้กรมป่าไม้ โดยปลอดจำนองหรือภาระผูกพันใดๆ แล้วกรมป่าไม้จะพิจารณาให้เช่า

/อาคาร...

อาคารสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวตามระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าไปดำเนินการ
กิจการท่องเที่ยวและพักอาศัยในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๖ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงส่งมอบ
อาคารสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรมป่าไม้เดิม) และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ได้นำส่งขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุโดยสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ปราจีนบุรีได้รับรายการ
สิ่งปลูกสร้างดังกล่าวขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุนับจังหวัด และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕
ได้รับขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุนับทะเบียนกลางประเภทสิ่งปลูกสร้างของรัฐที่ปลูกบนที่ดินที่มีใช้
ที่ราชพัสดุเป็นหลัง ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือที่ ทส ๐๙๑๐.๐๔/๑๕๐๒๑ ลงวันที่
๑๙ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ความโดยสรุปว่า ผู้ฟ้องคดีได้ขออนุญาต
ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าไป
ดำเนินการกิจการท่องเที่ยวและพักอาศัยในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยใช้อาคารหรือ
สิ่งปลูกสร้างที่ได้มอบให้ข้างต้น ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และ
วิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕
และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๗ ด้วย
จึงขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ให้ความเห็นชอบและมอบอำนาจให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
นำสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไปดำเนินการตามระเบียบกรมอุทยานฯ สำหรับเงินรายได้
จะทำความตกลงกับกระทรวงการคลังต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จึงได้มอบอำนาจให้
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการจัดให้เช่าอาคารสิ่งปลูกสร้างข้างต้น และให้กำหนดเงื่อนไข
การจัดให้เช่าจำนวน ๗ ข้อ ตามหนังสือ กรมธนารักษ์ ที่ กค ๐๓๑๐/๕๘๔๓ ลงวันที่ ๓๐
พฤษภาคม ๒๕๕๑ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๒/๑๕๖๑๙ ลงวันที่
๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ เรื่อง ทหาหรือปัญหาข้อกฎหมายการรับมอบอาคารสิ่งปลูกสร้าง
เพื่อนำไปหาประโยชน์ในกิจการของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ไปยัง
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ใน ๒ ประเด็น คือ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีอำนาจ
รับมอบอาคารสิ่งปลูกสร้างของห้างหุ้นส่วนบ้านทะเลหมอกรีสอร์ท ซึ่งถูกจับกุม
ดำเนินคดีหรือไม่ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สามารถนำอาคารสิ่งปลูกสร้าง
ที่ได้ขึ้นทะเบียนราชพัสดุดังกล่าวไปหาประโยชน์ในกิจการของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า

/และพันธุ์พืช...

และพันธุ์พืช โดยมิต้องขอความเห็นชอบจากกรมธนารักษ์ หรือปฏิบัติตามกฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดการปะโยชน์เกี่ยวกับ ที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้หรือไม่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ มีหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๖๘๑ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ตอบข้อหาหรือว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้ ประเด็นที่หนึ่ง การที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ้านทะเลหมอก รีสอร์ท ซึ่งเป็นเอกชนเข้าไปดำเนินการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างในที่ดินของรัฐที่อยู่ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ และได้ดำเนินการในภายหลังที่มีการกำหนดเขตอุทยานแห่งชาติแล้ว เป็นกรณีที่เอกชนเข้ามาดำเนินการยึดถือครอบครอง ที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติ รวมตลอดถึงกันสร้าง แผ้วถางป่า โดยมีได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นข้อห้ามตามมาตรา ๑๖ (๑) และ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และเมื่อศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วว่าการกระทำความผิด เป็นความผิดตามมาตรา ๑๖ (๑) (๔) และ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ดังนั้น การก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงเป็นการ ดำเนินการที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ และโดยที่มาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ทำลายหรือ รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดในอุทยานแห่งชาติที่ผิดไปจากสภาพเดิมหรือทำให้สิ่งนั้น กลับคืนสู่สภาพเดิม พนักงานเจ้าหน้าที่จึงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของ กฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่มีอำนาจรับมอบอาคารและสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง สำหรับประเด็นที่สองนั้น เมื่อได้วินิจฉัยประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไม่มีอำนาจรับมอบอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่ปลูกสร้างขึ้นในเขต อุทยานแห่งชาติ จึงไม่มีกรณีที่ต้องวินิจฉัยในประเด็นที่สองอีก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงแจ้งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ทราบ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ได้มีหนังสือกรมธนารักษ์ ที่ กค ๐๓๑๐/๑๓๑๐๕ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งขอยกเลิกการมอบอำนาจให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการจัดให้เช่าอาคารสิ่งก่อสร้างข้างต้น พร้อมทั้งได้แจ้งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่

/ปราจีนบุรี...

ปราจีนบุรีเพิกถอนรายการอาคารสิ่งปลูกสร้างที่รับขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุออกแล้ว และ
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ ตามหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/๓๐๓ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
 หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/๑๔๔๒ ลงวันที่ ๑๑
 พฤษภาคม ๒๕๕๕ เรื่อง สั่งให้ผู้กระทำผิดพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔
 ทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยาน
 แห่งชาติ หรือทำสิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้วแต่กรณี พร้อมคำสั่งหัวหน้าอุทยาน
 แห่งชาติที่ปลานที่ ๑๘/๒๕๕๕ เรื่องเดียวกันและลงวันที่เดียวกัน ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และ
 ดำเนินการปักป้ายในที่ดินพิพาทมีข้อความโดยสรุปว่า อาคารและสิ่งปลูกสร้างพิพาท
 ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อยู่ระหว่างการดำเนินคดีผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ตามหนังสือ ด่วนที่สุด
 ที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๓/๒๖๗/๖ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงนำคดีมา
 ยื่นฟ้องต่อศาล หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงที่ ๔ ได้เข้าดำเนินการรื้อถอนอาคารและ
 สิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดีทั้งสองบางส่วนแล้ว และเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘
 ศาลจังหวัดกระบี่บุรีได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๗/๒๕๕๘ ยกฎีกาของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง
 ที่ขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ ดังนั้น คดีอาญานหมายเลขดำที่ ๕๒/๒๕๔๔
 คดีหมายเลขแดงที่ ๔๐/๒๕๔๔ ของศาลจังหวัดกระบี่บุรีจึงถึงที่สุดแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มีคำสั่ง
 ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/๑๔๔๒ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และคำสั่งหัวหน้าอุทยาน
 แห่งชาติที่ปลานที่ ๑๘/๒๕๕๕ ลงวันที่เดียวกัน ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง
 หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติที่ปลานหรือทำให้สิ่งนั้น ๆ
 กลับคืนสู่สภาพเดิม เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๓/๒๖๗/๖ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน
 ๒๕๕๕ ที่พิจารณายกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๓ บัญญัติว่า บุคคลย่อมมี
 กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ในกรณีต่อไปนี้ (๑) ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายก่อนวันที่

/ประมวลกฎหมาย...

ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับ หรือได้มาซึ่งโฉนดที่ดินตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ (๒) ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ หรือกฎหมายอื่น มาตรา ๙ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่และการป่าไม้ ที่ดินของรัฐนั้น ถ้ามิได้มีสิทธิครอบครอง หรือมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใด (๑) เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า (๒) ทำด้วยประการใด ให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราย ในบริเวณที่รัฐมนตรี ประกาศหวงห้ามในราชกิจจานุเบกษา หรือ (๓) ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากร ในที่ดิน พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใด ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือ หรือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น... พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บรรดาป่าที่เป็นป่าสงวนอยู่แล้วตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง และสงวนป่าก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรกำหนดป่าอื่นใดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อรักษาสภาพป่าไม้ ของป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น ให้กระทำได้โดยออกกฎกระทรวงซึ่งต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตป่า ที่กำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาตินั้นแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า บุคคลใด อ้างว่ามีสิทธิหรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติใดอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนด ป่าสงวนแห่งชาตินั้นใช้บังคับ ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนั้นใช้บังคับ ถ้าไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่าละสิทธิหรือประโยชน์ มาตรา ๑๔ บัญญัติว่า ในเขตป่าสงวนแห่งชาติห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่าหรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสีย แก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ประกอบกับพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๖ บัญญัติว่า เมื่อรัฐบาลเห็นสมควรกำหนดบริเวณที่ดินแห่งใดที่มีสภาพธรรมชาติเป็นที่น่าสนใจ ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมเพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของ ประชาชน ก็ให้มีอำนาจกระทำได้โดยประกาศพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขต แห่งบริเวณที่กำหนดนั้นแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า "อุทยานแห่งชาติ" วรรคสอง บัญญัติว่า ที่ดินที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้น

/ต้องเป็น...

ต้องเป็นที่ดินที่มีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใด ซึ่งมีใช้ทบทวนการเมือง มาตรา ๑๖ บัญญัติว่า ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใด (๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน รวมตลอดถึงกันสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า... (๑๓) เข้าไปดำเนินกิจการใดๆ เพื่อหาผลประโยชน์เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่... มาตรา ๒๑ บัญญัติว่า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๖ ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติ หรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติ มาตรา ๒๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่หรือมีสิ่งอื่นใดในอุทยานแห่งชาติผิดไปจากสภาพเดิม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิดทำลายหรือรื้อถอนสิ่งนั้นๆ ออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ หรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้วแต่กรณี ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม หรือถ้าไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด หรือเพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่อุทยานแห่งชาติ พนักงานเจ้าหน้าที่จะกระทำการดังกล่าวแล้วอย่างใดอย่างหนึ่งเสียเองก็ได้ตามสมควรแก่กรณี และผู้กระทำความผิดมีหน้าที่ชดใช้ค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการเสียเองนั้น และพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียวและป่าครบุรีในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอชาติ จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ มาตรา ๓ กำหนดให้บริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอชาติ จังหวัดปราจีนบุรี ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาเป็นอุทยานแห่งชาติ และข้อ ๓.๑ (๘) และ (๙) ของประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ กำหนดให้ ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และเจ้าพนักงานป่าไม้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

/กรณี...

กรณีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีสิทธิในที่ดินพิพาทหรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า เมื่อประมาณปี ๒๕๔๑ ได้ซื้อที่ดินตามหลักฐานรายการ ภ.บ.ท. ๕ บริเวณหมู่ที่ ๔ ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี จากบุคคลผู้มีชื่อหลายราย มีเนื้อที่รวมประมาณ ๖๗ ไร่ โดยบุคคลดังกล่าวได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินสืบทอดกันมาโดยใช้ประโยชน์ในที่ดินทำการเกษตรปลูกพืชไม้ล้มลุก และปลูกบ้านพักอาศัย ตั้งแต่ก่อนพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลระเษหิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ ใช้บังคับ ซึ่งที่ดินพิพาทอยู่ในบริเวณอุทยานแห่งชาติ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามคำพิพากษาศาลจังหวัดกบินทร์บุรี ในคดีหมายเลขดำที่ ๕๒/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๔๐/๒๕๔๔ ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสองให้การรับสารภาพว่าได้ร่วมกันบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินประโยชน์และอยู่อาศัยในที่ดิน เพื่อประกอบกิจการให้บริการสถานที่พักตากอากาศรีสอร์ท ซึ่งอยู่ในบริเวณป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน อันเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งศาลพิพากษาว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๖(๑)(๔)(๑๓) มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๗ พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๗/๒ ตีร วรรค ๒ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๓ วรรค ๒ เป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบท ลงโทษฐานยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง คนงาน ลูกจ้าง ผู้แทนและบริวารของผู้ฟ้องคดีทั้งสองออกจากป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ อันเป็นการวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิในที่ดินพิพาท คดีถึงที่สุดโดยไม่มีการอุทธรณ์ กรณีต้องรับฟังเป็นที่ยุติในชั้นนี้ตามข้อเท็จจริงของศาลจังหวัดกบินทร์บุรีว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินในเขตป่าสงวนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช

/ตำบล...

ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลนครบุรี ตำบลจรเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระเตียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ แม้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ฟ้องแย้งในคดีแพ่งของศาลจังหวัดกบินทร์บุรีในคดีหมายเลขดำที่ ๑๓/๒๕๔๕ ซึ่งศาลจังหวัดกบินทร์บุรีได้กำหนดประเด็นข้อพิพาทข้อหนึ่งว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองบุกรุกที่ดินป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติทับลานหรือไม่ และขณะนี้ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาก็ตาม ก็มีได้มีผลเปลี่ยนแปลงทำให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิในที่ดินพิพาทแต่อย่างใด และเป็นกรณีที่จะต้องไปว่ากล่าวกันเป็นอีกคดีหนึ่ง นอกจากนี้ เอกสาร ภ.บ.ท. ๕ เป็นแบบแสดงรายการที่ดินที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่จะต้องไปยื่นแบบดังกล่าวเพื่อชำระภาษีบำรุงท้องที่ประจำปี ต่อเจ้าพนักงานประเมิน ณ สำนักงานอันเป็นที่ตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดินตั้งอยู่ตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ เอกสาร ภ.บ.ท. ๕ จึงมิใช่เอกสารสิทธิในที่ดินที่ออกตามประมวลกฎหมายที่ดิน และไม่สามารถนำไปจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ณ สำนักงานที่ดินท้องที่ได้ การซื้อขายจึงทำได้เพียงการส่งมอบการครอบครองที่ดินให้แก่กัน จึงไม่ได้รับการรับรองคุ้มครองตามกฎหมาย และที่ดินดังกล่าวอาจจะเป็นที่หวงห้ามที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดินได้ ดังนั้นการที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่าได้ครอบครองที่ดินพิพาทในคดีนี้ก่อนการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติโดยอ้างหลักฐาน ภ.บ.ท. ๕ จึงไม่อาจรับฟังได้ เนื่องจากก่อนการประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว ฯลฯ ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่ดินในบริเวณดังกล่าวยังคงมีสถานะเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๘๙๕ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่สามารถแสดงพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใดให้เห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีสิทธิหรือทำประโยชน์ในที่ดินมาก่อนวันที่ที่ดินถูกกำหนดเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่ใช่ผู้มีสิทธิในที่ดินมาก่อนวันที่ที่ดินถูกกำหนดเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแก่งดินสอ ป่าเขาสะโตน และอุทยานแห่งชาติทับลาน ดังนั้นผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่ใช่ผู้มีสิทธิในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย ประกอบกับการเข้าครอบครองที่ดินป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๑๓๐๔

/แห่งประมวล...

แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แม้จะครอบครองนานเพียงใดก็ไม่อาจได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองในที่ดินดังกล่าว และไม่สามารถโอนไปยังบุคคลอื่นได้ ตามนัยมาตรา ๑๓๐๕ และมาตรา ๑๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมีได้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ตามมาตรา ๓ ประกอบมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่มีสิทธิ อยู่ในที่ดินพิพาท ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้เข้าครอบครองที่ดินพิพาท โดยสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างจำนวนหลายรายการ เพื่อดำเนินกิจการท่องเที่ยวและ ที่พักอาศัยแบบรีสอร์ท อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานโดยไม่ได้รับอนุญาต จึงเป็นการทำลายป่า ทำให้เสื่อมสภาพป่าสงวนแห่งชาติและทำให้เป็นอันตรายและทำให้ เสื่อมสภาพแก่ดิน หิน กรวด หรือทราย เป็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงมีอำนาจสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทำลายหรือรื้อถอนสิ่งนั้น ๆ ออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติหรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งเป็น พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มีคำสั่ง ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/๑๔๔๒ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และคำสั่ง หัวหน้าอุทยานแห่งชาติทับลานที่ ๑๘/๒๕๕๕ ลงวันที่เดียวกันสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือ รื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลาน หรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า คำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอน สิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลานหรือ ทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้ให้สิทธิโต้แย้งแสดง พยานหลักฐานนั้น ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคำขออนุญาตเข้าอสังหาริมทรัพย์ของผู้ ฟ้องคดีทั้งสอง ประกอบกับข้อพิจารณาในการออกคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นั้น เป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่ในคำพิพากษาของศาลจังหวัดกบินทร์บุรีในคดีหมายเลขแดง ที่ ๔๐/๒๕๔๔ ที่พิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ

/พ.ศ. ๒๕๐๔...

พ.ศ. ๒๕๐๔ และพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ และให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง คนงาน ลูกจ้าง ผู้แทน และบริวารของผู้ฟ้องคดีทั้งสองออกจากป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทราบทั้งหมดว่า อาคารและสิ่งปลูกสร้างพิพาทของผู้ฟ้องคดีปลูกสร้าง รุกล้ำพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติทับลาน อีกทั้งผู้ฟ้องคดีทั้งสองก็ได้พยายามส่งมอบทรัพย์สิน ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันเป็นการยอมรับถึงสถานะของที่ดินว่าเป็นอุทยานแห่งชาติตามที่ได้ วินิจฉัยข้างต้น และไม่มีข้อเท็จจริงอื่นใดที่แตกต่างหรือนอกเหนือไปจากที่ปรากฏในเหตุผลของ คำพิพากษาของศาลจังหวัดกบินทร์บุรีและคำขอเช่าทรัพย์สินที่ดินพยายามส่งมอบให้ ตามระเบียบของทางราชการ ดังนั้น เมื่อคำสั่งที่พิพาทเป็นการปฏิเสธคำขอเช่าของผู้ ฟ้องคดีทั้งสองและสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองออกไปจากอุทยานแห่งชาติ ข้อเท็จจริงที่ใช้ ในการพิจารณาออกคำสั่งพิพาทของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบ และได้ให้ไว้ในคำขอ กรณีจึงได้รับการยกเว้นที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จะต้องให้โอกาส ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน ของตนตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่อย่างใด

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่า อาคารและสิ่งปลูกสร้างพิพาทเป็นเคหสถาน ที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ใช้เป็นที่อยู่อาศัย จึงมีสิทธิเสรีภาพที่จะอยู่อาศัยและครอบครองโดยปกติสุข การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ หรือการตรวจค้น เคหสถานหรือในที่รโหฐาน จะกระทำมิได้ตามมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยนั้น เห็นว่า เนื่องจากคดีนี้เป็นการฟ้องคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิม ออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลานหรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมนั้นไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอน ส่วนข้ออ้างข้างต้นเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่า การที่พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจเข้าดำเนินการรื้อถอนอาคารและสิ่งปลูกสร้าง นั้น เป็นการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง กรณีจึงเป็นคนละประเด็นกัน

/ประเด็น...

ประเด็นที่สอง มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๓/๒๖๗๖ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ที่พิจารณา ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความ ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๒ (๑๔) กำหนดให้การ พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ให้เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับดูแล หรือผู้ควบคุมชั้นเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่อื่นนอกจากที่กำหนดไว้ข้างต้น ประกอบกับ หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ข้อ ๖ วรรคท้าย กำหนดให้ ผู้มีอำนาจพิจารณา คำอุทธรณ์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง คือ ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีคำสั่งที่ ๑๑๐๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ให้โอนอุทยานแห่งชาติมาสังกัด สำนักอุทยานแห่งชาติ ซึ่งมีผลให้ผู้ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับดูแล หรือผู้ควบคุมชั้นเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัย อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง เมื่อศาลได้วินิจฉัยข้างต้นแล้วว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไป ให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลานหรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมเป็นคำสั่งที่ชอบ ด้วยกฎหมาย ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นพ้องด้วยกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ดังกล่าว โดยมีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามหนังสือส่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๓/๒๖๗๖ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงเป็นคำวินิจฉัยที่ชอบด้วย กฎหมายเช่นกัน

สำหรับคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ดำเนินการรื้อถอนป้ายประกาศอุทยานแห่งชาติทับลาน ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่ติดตั้งอยู่ในที่ดินที่พิพาทของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัย ข้างต้นแล้วว่า คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นใด

/ที่ผิดไปจาก...

ที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลานหรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จะติดประกาศคำสั่งดังกล่าวโดยจัดทำเป็นป้ายประกาศอุทยานแห่งชาติทับลานและติดตั้งอยู่ในที่ดินที่พิพาทของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง โดยมีเจตนาเพื่อให้บุคคลทั่วไปทราบว่าเป็นอาคารและสิ่งปลูกสร้างพิพาทเป็นสิ่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จะต้องดำเนินการรื้อถอนตามกฎหมายต่อไปนั้น เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มีอำนาจที่จะกระทำได้ คำขอดังกล่าวข้างต้นของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงเป็นคำขอที่ศาลปกครองไม่อาจกำหนดคำบังคับให้ได้

สำหรับคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสองที่ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการอยู่อาศัยและประกอบกิจการตามปกติสุขของผู้ฟ้องคดีทั้งสองและบริวาร กับห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ดำเนินการกับผู้ฟ้องคดีทั้งสองและบริวาร โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองใช้สิทธิทางศาลในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๓/๒๕๔๕ นั้น เห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติทับลานหรือทำให้สิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้วแต่กรณี ไม่ถือว่าเป็นการดำเนินการสืบเนื่องมาจากคำพิพากษาของศาลยุติธรรมในคดีอาญาและคดีแพ่ง แต่เป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ประกอบกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง อันเป็นมาตรการบังคับทางปกครองที่ให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ จึงไม่จำเป็นต้องขอใช้สิทธิทางศาลในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๓/๒๕๔๕ คำขอของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงเป็นคำขอที่ศาลปกครองไม่อาจกำหนดคำบังคับให้ได้

สำหรับคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนหนังสือกรมธนารักษ์ที่ กค ๐๓๑๐/๑๓๑๐๕ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เรื่อง ยกเลิกการมอบอำนาจให้ดำเนินการกิจการท่องเที่ยวและพักอาศัยในอุทยานแห่งชาติทับลาน และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติตามข้อตกลงในการจดทะเบียนการเข้ากับผู้ฟ้องคดีทั้งสอง นั้น เห็นว่า แม้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะได้ดำเนินการส่งมอบอาคารและสิ่งปลูกสร้างให้กับ

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้วเสร็จเป็นไปตามระเบียบของทางราชการแล้ว จนกระทั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ได้ดำเนินการรับขึ้นทะเบียนอาคารและสิ่งปลูกสร้างพิพาทเป็นที่ราชพัสดุฉบับทะเบียนกลาง ประเภทสิ่งปลูกสร้างของรัฐที่ปลูกอยู่บนที่ดินที่มีใช้ที่ราชพัสดุเป็นหลัง ลำดับที่ ปจ.๑๖๔๐-ปจ.๑๘๑๐ - ปจ.๑๘๑๕ โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏในภายหลังว่า อาคารและสิ่งปลูกสร้างของผู้ฟ้องคดีทั้งสองที่ส่งมอบให้แก่ทางราชการนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จึงต้องเพิกถอนการขึ้นทะเบียนอาคารและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว การกระทำได้ดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว และทำให้การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ดำเนินการจดทะเบียนการเช่าอาคารสิ่งปลูกสร้างกับผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

สำหรับคำขอที่ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การรับมอบอาคารและสิ่งปลูกสร้างเพื่อไปหาประโยชน์ในกิจการของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่องเสร็จที่ ๔๘๔/๒๕๕๓ ไม่มีผลผูกพันผู้ฟ้องคดีทั้งสองและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นั้น เห็นว่า การที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มีความเห็นเกี่ยวกับการรับมอบอาคารและสิ่งปลูกสร้างเพื่อนำไปหาประโยชน์ในกิจการของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นการให้ความเห็นในการหารือจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อันเป็นการให้ความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกฤษฎีกาและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ (๒) และมาตรา ๖๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒ ความเห็นดังกล่าวหากจะมีผลทางกฎหมายก็คงมีผลเฉพาะในความสัมพันธ์ภายในระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่หารือเท่านั้น ยังหาผลทางกฎหมายออกสู่ภายนอกไปกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง หรือก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงและเป็นการเฉพาะตัวแก่

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีไม่ คงมีแต่เพียงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๑.๖๐๑/๑๔๔๒ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เรื่อง สั่งให้ผู้กระทำความผิดพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากสภาพเดิมออกไป ให้พ้นอุทยานแห่งชาติ หรือทำสิ่งนั้น ๆ กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นการปฏิบัติ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวเท่านั้นหาจะมีผลทางกฎหมายออกสู่ ภายนอกไปกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี หรือก่อความเดือดร้อน หรือเสียหายหรืออาจจะก่อความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีโดยตรงและ เป็นการเฉพาะตัวแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่มีสิทธิฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๖ ในคดีนี้ต่อศาลปกครอง

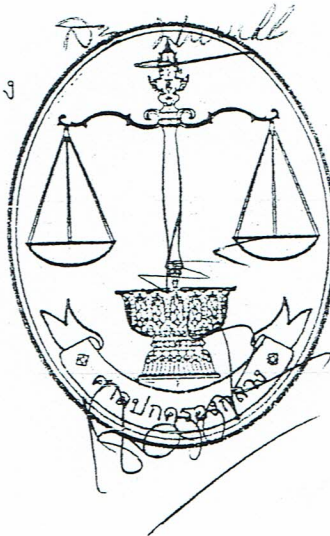
พิพากษายกฟ้อง

นายเสน่ห์ บุญทมานพ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายวิโรจน์ ปรีชาพันธ์
ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายเชวงศิลป์ สุวรรณจินดา
ตุลาการศาลปกครองกลาง

ตุลาการผู้แถลงคดี : นางอุษณีย์ ลีวีโลกุลรัตน์

